ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ АКСУБАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
СӨНЧӘЛЕ АВЫЛ ҖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

КАРАР

№ 12 18.05.2015 ел

"Сукбай хайваннарны аулау тәртибе һәм Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә йорт хайваннарын тоту кагыйдәләре турында»

Россия Федерациясе Конституциясенең 9, 58 статьясы, "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" 06.10.2003 елдагы 131-ФЗ номерлы Федераль закон, "ветеринария турында" 14.05.1993 N 4979-1 федераль законнар, "халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында" 30.03.1999 № 52-ФЗ федераль законнар нигезендә "Россия Федерациясендә җирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында" Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә күзәтүчесез хайваннарны тоту һәм йорт хайваннарын тоту максатыннан Сөнчәле авыл җирлеге Советы карар кабул итте:

1. Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә йорт хайваннарын тоту кагыйдәләрен (1 нче кушымта) расларга.
2. Сунчелеево авыл җирлеге территориясендә караучысыз хайваннарны тоту тәртибен расларга (2 нче кушымта)
3. Әлеге карарны Татарстан Республикасы Аксубай муниципаль районының рәсми сайтында бастырып чыгарырга: http://aksubayevo.tatar.ru.
4. Әлеге карарның үтәлешен контрольдә тотуны үземдә калдырам.

Сөнчәле Авылы Советы Рәисе
авыл җирлеге башлыгы: : И.В.Крайнова.

кушымтаN 1
"Сукбай хайваннарны аулау тәртибе
һәм Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә
йорт хайваннарын тоту кагыйдәләре турында»гы
каралгаN№ 12 18.05.2015ел

Кагыйдә
Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә йорт хайваннарын тоту
1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә йорт хайваннарын тотуның әлеге кагыйдәләре (алга таба - кагыйдәләр) милек формасына бәйсез оешмаларга, шулай ук йорт хайваннары хуҗаларына кагыла, йорт хайваннарын тоту һәм Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә караучысыз хайваннарны тоту тәртибен билгели һәм авыл хуҗалыгы хайваннарын һәм кошларын тоту өлкәсендәге мөнәсәбәтләргә кагыла.

1.2. Әлеге Кагыйдәләр Россия Федерациясе Конституциясе, РФ Гражданнар кодексы, "ветеринария турында" 14.05.1993 № 4979-1 Федераль закон, "халыкның санитар-эпидемиологик иминлеге турында" 30.03.1999 № 52-ФЗ Федераль законы, "торак урыннардан файдалану кагыйдәләрен раслау турында"21.01.2006 ел, № 25 Россия Федерациясе Хөкүмәте Карары нигезендә эшләнде бүлмәләр".

1.3. Сөнчәле авыл җирлеге территориясендәге йорт хайваннарына милек мөнәсәбәтләре РФ гражданлык законнары нигезендә җайга салына.

2. Кагыйдәләрдә кулланылган төп терминнар, төшенчәләр

2.1. Бу кагыйдәләр түбәндәге билгеләмәләрне куллана:

- йорт хайваннары-торакта яки хезмәт урынында хуҗасы карамагында булган, тарихи яктан кеше үстергән һәм кеше үстергән хайваннар;
- ферма хайваннары һәм кош - эре һәм кечкенә мөгезле терлекләр, атлар, куяннар, казлар, үрдәкләр, тавыклар һәм ферма һәм шәхси ярдәмче хуҗалыкта азык җитештерү өчен кулланылган башка кошлар һәм хайваннар;
- хайван хуҗасы-милектә яки башка милектә булган шәхес яки юридик зат хайван;
- йорт хайванын тоту - йорт хайваннары хуҗалары тарафыннан хайваннар тормышын, физик һәм психик сәламәтлекне саклау, ветеринария-санитария нормаларын үтәгәндә тулы кыйммәтле токым алу, шулай ук җәмәгать тәртибен, гражданнарның һәм хайваннар дөньясы вәкилләренең куркынычсызлыгын тәэмин итү өчен башкарыла торган гамәлләр;
- күзәтүчесез хайваннар-кеше озатып йөрми торган, даими яшәү урынына мөстәкыйль әйләнеп кайту сәләтен югалткан җәмәгать урыннарында, хайван вакытлыча бәйдә булган очраклардан тыш, биналар, корылмалар, корылмалар янындагы авызы белән кыска аракы белән бәйләнгән очраклардан тыш;
- күзәтүчесез йорт хайваннарын тоту - муниципаль һәм башка оешмаларның сукбай хайваннарны тоту, изоляцияләү, эйтанлаштыру яки күмү буенча эшчәнлеге;
- күзәтчелек органнары-дәүләт ветеринария һәм санитария-эпидемиология хезмәтләре.

3. Хайваннар хуҗаларының хокуклары һәм бурычлары

3.1. Йорт хайваннары физик һәм юридик затлар милкендә булырга мөмкин. йорт хайваннары белән бәйле милек мөнәсәбәтләре гражданнар законнары белән көйләнә. Йорт хайваны хуҗасыннан суд карары буенча яки гамәлдәге законнарда каралган очракларда гына тартып алынырга мөмкин.

3.2. Хайваннар хуҗасы хокуклы:

- йорт хайваннарын алу һәм читләштерү;

- йорт хайваннарын тоту, аларны тәрбияләү, үрчетү, төрле авыруларны профилактикалау мәсьәләләре буенча клубларда (җәмгыятьләрдә), зоозаклау, ветеринария һәм башка оешмаларда кирәкле мәгълүмат алырга һәм теоретик әзерлек узарга;
- йорт хайваннарының тормышын һәм сәламәтлеген башка затларның кул сузуыннан саклауга;
- аның хуҗасы булган хайванны тәэмин итү;
- йорт хайванын вакытлыча тоту өчен приютка тапшыру;
- тиешле транспорт чараларыннан файдалану кагыйдәләрен үтәгәндә йорт хайваннарын барлык төр транспорт белән йөртү;
- йорт хайваннарын өйрәтергә, шул исәптән укыту белгече җитәкчелегендә;
- кибет яки бүтән учреждение янындагы авызда кыска аракы белән бәйләнгән этләрне булганда калдырыгыз;
- гамәлдәге законнар нигезендә башка хокуклардан файдаланырга.

3.3. Хайваннар хуҗасы бурычлы:
- йорт хайванын аның биологик үзенчәлекләренә туры китереп, авыру очрагында ветеринария ярдәме күрсәтүне тәэмин итәргә;
- аның белән мөгамәлә итү (аларны ташламаска, ризыкны карамыйча калдырмаска, суны кыйнамаска һ. б.);
- гражданнарны йорт хайваннары һөҗүменнән саклап калу;
- йорт хайваннарын тотуның Россия Федерациясе законнарында билгеләнгән санитар-гигиена һәм ветеринария нормаларын үтәргә;
- ветеринария күзәтчелеге органнарына йорт хайваннарының кешегә һөҗүм итү очраклары турында хәбәр итәргә, ветеринария тикшерүе өчен йорт хайванын күрсәтергә;
- кинәт очрак, массакүләм авыру яки аңа караган йорт хайваннарының гадәти булмаган тәртибе турында шунда ук дәүләт ветеринария күзәтчелеге органнарына хәбәр итегез;
- 23.00 сәгатьтән 6.00 сәгатькә кадәр тирә-юньдәгеләр өчен тынычлык һәм тынлык тәэмин итү;
- йорт хайваннарыгыз артыннан йорт подъездлары, лифтлар, торак йортлардагы башка гомуми файдаланудагы урыннарны да кертеп, экскрементларны җыештырырга;
- хайваннарны рәхимсез мөгамәлә итмичә, зоогигиена таләпләре буенча тиешле күләмдә һәм тукландыруны тәэмин итәргә, шулай ук хайваннарны тоту буенча инструкцияләр, үгет-нәсихәтләр, күрсәтмәләр белән билгеләнгән срокларда мәҗбүри дәвалау-профилактика чараларын үткәрергә. Алга таба да тотып булмый икән хайван башка хуҗага тапшырылырга яки ветеринария учреждениесенә тапшырылырга тиеш;
- хайван үлеме очрагында мәетне терлек хуҗасының үз акчалары хисабына ачу һәм диагноз кую өчен дәүләт ветеринария учреждениесе белгечләренә авыру билгеләре белән хайваннарны изоляцияләү чараларын күрергә. Мәетне утильләштерү үлөт базында хайван хуҗасы тарафыннан башкарыла;
- ветеринария белгечләре таләбе буенча хайванны тикшерү һәм прививкаларны саклау, дәвалау-профилактик эшкәртү өчен бирергә;
-йорт хайваннарын балалар мәйданчыкларына, кибетләргә, ашханәләргә һәм башка сәүдә, җәмәгать туклануы предприятиеләренә, мәгариф һәм мәдәният, сәламәтлек саклау учреждениеләренә (ярдәмче этләрдән тыш)кертмәскә;
- торак кварталлар, газоннар, скверлар, парклар, стадионнар, балалар мәйданчыклары урамнарында, Күпфатирлы йортлар ишегаллары эчендә һәм Сөнчәле авыл җирлеге чикләрендә терлек һәм кош-корт көтүенә юл куймаска;
- авыл хуҗалыгы культураларының үләннәренә яки уңышны юк итүгә, яисә утыртмаларга, газоннарга, терлекләргә һәм кош-кортларга зыян китермәскә.

4. Йорт хайваннарын тоту

4.1. Йорт хайваннарын тоту шартлары:
4.1.1. Йорт хайваннарын тоту шартлары аларның төрләренә һәм индивидуаль үзенчәлекләренә туры килергә һәм ветеринария-санитария кагыйдәләренә җавап бирергә, аларның азык, су, йокы, ял, хәрәкәт, табигый активлык, кеше белән элемтәдә тору, "ветеринария турында"Федераль закон нигезендә үзләренә охшаган элемтәләр белән элемтәдә торырга тиеш.
4.1.2. Йорт хайваннарын бер гаилә белән мәшгуль фатирларда да, коммуналь фатирлар бүлмәләрендә дә, тулай торакларда да, фатирда яшәүче барлык балигъ булган милекчеләрнең (яллаучыларның) язмача ризалыгы булган һәм күршеләрендә медицина күрсәтмәләре булмаганда (аллергия) тоту рөхсәт ителә.
4.1.3. Хайваннарны гомуми файдалану урыннарында, кухняларда, коридорларда, баскыч күзәнәкләрендә, чарлакта, подвалларда, шулай ук балконнарда һәм лоджияләрдә тоту рөхсәт ителми.
4.1.4. Фатир, кунакханә тибындагы йортларда һәм тулай торакларда авыл хуҗалыгы хайваннарын һәм кошларын тоту рөхсәт ителми.
4.1.5. Җир участогы булган эт хуҗалары иректә этләрне койма территориясендә яки бәйләүдә генә тота ала. Эт булу турында кисәтүче билге ясалырга тиеш.
4.1.6. Этләр, токымына һәм билгеләнүенә карамастан, урамда яки башка җәмәгать урыннарында кешеләрне озатмыйча (хуҗалары тарафыннан кибетләрдә, даруханәләрдә, көнкүреш хезмәте күрсәтү предприятиеләрендә калдырылганнан тыш) тотып калырга тиеш.
4.1.7. Җәмәгать урыннарында, шул исәптән транспортта да, этләр авызда һәм кыска аракы, кечкенә хайваннар - махсус күчмә контейнерларда булырга тиеш.
4.2. Хайваннар йөреше:
4.2.1. Гомуми кулланылыштагы урыннарда (ишегалларында, урамнарда, җәмәгать транспортында һ.б.) этләр кыска аракыда һәм авызда, ә кечкенә этләр, мәчеләр ябык контейнерларда яки хуҗасы кулында булырга тиеш.
4.2.2. Урам аша һәм магистральләр яныннан үткәндә эт хуҗалары аны юл-транспорт һәлакәтләреннән һәм урам юлының бер өлешендә эт үлеменнән саклану өчен алырга тиеш.
4.2.3. Эт йөргәндә, аларның хуҗалары тынлыкны тәэмин итү өчен чаралар күрергә тиеш.
4.2.4. Исерек хәлдә этләрне йөртү тыела.

5. Хайваннарны үтерү һәм аларның калдыкларын күмү

5.1. Йорт хайваннарын үтерү ветеринария хезмәтләре тарафыннан норматив хокукый актлар нигезендә түбәндәге очракларда башкарыла:
1) хайванның туктаусыз газапларын бетерү өчен дәвалап булмый торган авыруы булганда яки гражданнарның зарарлану куркынычы булганда ветеринария күрсәтүе. Ветеринария күрсәткечләре буенча үлемгә бары тик белгеч катнашында гына рөхсәт ителә;
2) хуҗаның хайван бирмәве;
3) социаль куркыныч хайваннар.
5.2. Хайваннар калдыкларын күмү үлән базларында ясала.

6. Хайваннар көтүе (терлекләр, атлар, сарыклар һәм кәҗәләр)

6.1. Йорт хайваннары хуҗалары (юридик яки физик затлар) табигый һәм мәдәни көтүлекләрдә хайваннарны көтү, йогышлы һәм паразитик авыруларга каршы клиник

сәламәт, тикшерелгән һәм прививкаланган (эшкәртелгән) хайваннарны көтү өчен җибәрәләр.
6.2. Мәдәният һәм ял паркларында һәм административ биналар янында утыртылган мәдәни үсентеләр һәм газоннарны югалтмас өчен торак пунктларда терлекләрне көтү тыела. Торак кварталлар, газоннар, скверлар, парклар, стадионнар, балалар мәйданчыклары урамнарында, Күпфатирлы йортлар ишегаллары эчендә һәм моның өчен билгеләнгән башка урыннарда көтү һәм кошларны көтү тыела
6.3. Чәчүлекләрне һәм культуралы үсентеләрне югалткан очракта, көтүчеләр, әгәр көтүчеләр ирекле ялланган булса, аларның хуҗаларына хокук бозулар өчен җаваплылык йөкләнә.
6.4. Чүп-чардан саклану өчен, хайван хуҗалары аерым урыннарда үз хайваннарын озатырга һәм каршы алырга тиеш.
6.5. Адашкан хайваннар өчен (көтүлектә көтмәгән хайваннар көтүдән соң хуҗалар белән очрашмыйлар) хуҗалар җаваплы.

7. Бу кагыйдәләрне бозган өчен җаваплылык.
Әлеге кагыйдәләрне бозган өчен оешмалар һәм гражданнар Россия Федерациясенең гамәлдәге Административ һәм җинаять законнарында билгеләнгән нигездә һәм тәртиптә җавап тоталар.

кушымтаN 2
"Сукбай хайваннарны аулау тәртибе
һәм Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә
йорт хайваннарын тоту кагыйдәләре турында»гы
каpаргаNº 12 18.05.2015ел

Тәртип
Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә караучысыз этләрне һәм мәчеләрне аулау

1. Сөнчәле авыл җирлеге территориясендә сукбай хайваннарны тоту кешеләр һәм хайваннар авыруларын котыру һәм башка йогышлы авыруларны булдырмау, кешеләрне һәм хайваннарны тешләү очракларын бетерү, халыкның тынычлыгын һәм тәртибен тәэмин итү, сукбай хайваннар санын җайга салу максатларында башкарыла.
Кеше булмаган, ләкин тулысынча яки өлешчә кеше эшчәнлеге тудырган шартларда яшәүче хайваннар санын көйләү биостерилизацияләү яки биологик ысуллар белән башкарыла, һәм аларны куллана алмаганда - эйтаназия ысуллары белән.
2. Күзәтүчесез хайваннар, беренче чиратта хатын-кызлар, шулай ук агрессив хайваннар, низаглар тудыручы, авыру хайваннар һәм хайваннар, нинди токымга һәм билгеләнүенә карамастан, урамнарда һәм башка җәмәгать урыннарында озатучы затлардан башка кешеләр өчен куркыныч тудыралар.
3. Күзәтүчесез хайваннарны тоту муниципаль һәм башка оешмалар тарафыннан муниципаль контракт яки гражданлык-хокукый килешү нигезендә әлеге максатларга Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитеты бюджетында каралган акчалар чикләрендә башкарыла.
4. Тотуның төп ысулы-иммобилизацияләү (вакытлыча параличлау) ысулы, ул махсус чаралар кулланып пневматик коралдан ату юлы белән башкарыла. Башка кешелекле юллар да кулланылырга мөмкин.
5. Күзәтүчесез эт һәм мәчеләрне тоту, кагыйдә буларак, кышкы вакытта 22.00 сәгатьтән 07.00 сәгатькә кадәр, җәйге чорда 0.00 сәгатьтән 5.00 сәгатькә кадәр, ял һәм бәйрәм көннәреннән тыш, эш көннәрендә башкарыла. Сөнчәле авыл җирлеге башлыгы тарафыннан гражданнарның тормышына һәм сәламәтлегенә чын куркыныч янаган очракта, тәүлек буе 15 көнгә кадәр тоту рөхсәт ителергә мөмкин. Тоту башлану һәм чоры турында халыкка массакүләм мәгълүмат чаралары аша алдан хәбәр ителергә тиеш.
6. Күзәтүчесез этләр һәм мәчеләрне тоту, ташу һәм тоту дәүләт ветеринария күзәтчелеге органнары тәкъдимнәре буенча эшләнергә тиеш. Аларны тотканда хайваннар белән рәхимсез мөгамәлә итү тыела.
7. Ау күзәтүчесез хайваннар белән эш иткәндә куркынычсызлык техникасы буенча инструктаж узган һәм фармакологик препаратлар белән эшләргә рөхсәт ителгән, психоневрология һәм наркология диспансерларында учетта тормый торган бригадалар тарафыннан башкарыла.
Тотучылар эт һәм мәче тоту һәм ташу вакытында кешелек принципларын үтәргә тиеш.
Игътибарсыз этләр һәм мәчеләрне тотар алдыннан, тотучы эт яки мәче озатучы булмавына ышанырга тиеш.
8. Тотучыларга катгый тыела:
- балалар алдында игътибарсыз этләр һәм мәчеләрне, очраклардан тыш, балалар өчен турыдан-туры куркыныч астына куярга;
- тотылган этләрне һәм мәчеләрне үзләштерү, аларны шәхси затларга һәм оешмаларга сату һәм тапшыру;

- ветеринария органнарын тәкъдим итмичә һәм расламыйча, тозакларны, чараларны һәм ысулларны кулланыгыз;
- күзәтүчесез этләрне һәм мәчеләрне иммобилизацияләү ысулы белән атуны иммобилизацияләү юлы белән ачык күренми торган максатка (куакларда, Начар яктыртуда һ.б.), тар урыннар буенча ату, максатыннан 10 метрдан артык ату, транспорт чараларыннан ату, шулай ук кешеләр булган юнәлештә ату буенча алып бару.

Эш тәмамланганнан соң, Сөнчәле авыл җирлеге башкарма комитетының җаваплы затына кулланылган махсус препаратлар, тотып алынган хайваннар турында хисап тотарга, шулай ук инвентарьны, автомашиналарны механик чистарту һәм дезинфекцияләү эшләрен башкарырга бурычлы.